

OPINIE

Eikenprocessierups

Dit jaar was een mooi jaar voor de eikenprocessierups (EPR). Liefhebbers van deze nachtvlinder waren vast door het dolle heen. En zelfs mijn jongste, nog een kleuter, weet precies wat eikenprocessierupsen zijn. Hoeveel waardering wil je als rups nog meer?

Dit jaar zagen we EPR overal: in zomereiken, in Amerikaanse eiken, in beuken, op de grond, in huizen en zelfs op tv. Inderdaad, de laatste jaren is ons vak vaak in het nieuws; was het de essentaksterfte vorig jaar, zo is het de eikenprocessierups dit jaar. Of het gaat om essentaksterfte vorig jaar of eikenprocessierups dit jaar. De zomermaanden bieden ruimte aan minder belangrijke zaken in het nieuws. Minder belangrijk? Ja, ondanks de overlast die velen ondervinden is het erg opvallend dat er pas over bomen wordt gesproken als er een probleem is. Het hele jaar doen bomen, en de mensen die met bomen werken, hun ding. En als het allemaal kommer en kwel zou zijn, hielden we dat vast niet lang vol. En dus zoeken we voortdurend naar oplossingen. Minder eiken in Nederland? Ja, dat kan. Maar om dan maar alle eiken te kappen en te vervangen voor andere soorten? Niet echt de oplossing die wij zoeken. Belangrijk onderdeel is dat we leren omgaan met een probleem als EPR. Dus niet de rupsen platstampen en wegvegen als ze de ingang van de school blokkeren ... Inmiddels zijn al veel oplossingen bedacht als je jeuk hebt als gevolg van de haartjes. Je kunt het te lijf gaan met plakband, misschien is een combinatie met harsen een idee? De plekken föhnen schijnt te helpen. Dat heb ik geprobeerd ... ik had daarna inderdaad weinig last van de EPR-plekken. Volgende keer de föhn een standje lager zetten.

Maar zonder gekheid. De overlast moeten we niet bagatelliseren. Ondanks dat er nu door allerlei deskundigen erg snel naar EPR gewezen wordt als iemand jeuk heeft, is er wel degelijk een probleem. Is dat een boomprobleem vragen boombeheerders zich al jaren af. Het antwoord is simpel: NEE! Toch worden nagenoeg alle genomen maatregelen om overlast van EPR tegen te gaan bekostigd uit het budget dat bij gemeenten gelabeld is met 'bomen'. En de bedrijven die de maatregelen nemen zijn nagenoeg allemaal groen- of boombedrijven. En dat klinkt allemaal heel logisch, maar is het niet. Bomen in de stad hebben zorg nodig, dat is bekend. Daarvoor hebben gemeenten een budget. Vanuit dat budget worden de bomen onderhouden. Snoeien hoeft je een boom eigenlijk niet, maar als deze in de stad groeit zijn er altijd beperkingen. De ruimte is te beperkt, huizen en lantaarnpalen staan te dicht bij de boom, niet andersom, of bewoners hebben een klacht. Dat is allemaal redelijk goed op te vangen vanuit het standaard budget. Maar de overlast van EPR is een heel ander verhaal. De eiken hebben er weinig last van. De mensen des te meer. Dus waar halen we het geld vandaan? En hoe zetten we dat in? De huidige oplossingen verdienen lang niet altijd de schoonheidsprijs. En de EU worstelt omdat de middelen mogelijk nogal wat nadelige effecten hebben zoals massale vlindersterfte en voedselvergiftiging. Het middel is dus mogelijk erger dan de kwaal. Dat wordt in Brabant en verder naar het zuiden beaamd. Daar is men inmiddels gewend aan het probleem. Misschien dat we dit dan maar gewoon moeten accepteren als zijnde een gevolg van de alom bekende klimaatverandering.

Kennis is daarbij belangrijk. Daarom is het fijn te weten dat vanuit de landelijke politiek eindelijk aandacht is voor dit probleem en dat de al jaren achterblijvende wetenschap hopelijk voldoende middelen krijgt voor fundamenteel onderzoek als basis voor echte oplossingen.

